Oroszlányi Közös Önkormányzati Hivatal
Jegyzőjétől
2840 Oroszlány, Rákóczi Ferenc út 78. ✉ 2841 Oroszlány, Pf.:9
☎ (34) 361-444/100
www.oroszlany.hu e-mail: jegyzo@oroszlany.hu

Jogszerűségi észrevétel önálló képviselői indítványhoz

Tisztelt Képviselő-testület!

Szabó György Képviselő Úr 2026. november 02. napján önálló képviselői indítványt nyújtott be *„születési nemnek megfelelő önazonosságtól való eltérést, a nem megváltoztatását, valamint a különböző szexuális irányultságokat népszerűsítő és megjelenítő tartalom távol tartása az önkormányzati fenntartású nevelési-oktatási intézményektől”* tárgyban. Képviselő Úr a beadványát jegyzői jogszerűségi észrevétel alapján részben módosította, majd a módosított önálló képviselő indítvány (továbbiakban: indítvány) 2026. november 04. napján került megküldésre.

Oroszlány Város Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1/2023. (I. 31.) önkormányzati rendeletének (továbbiakban: SZMSZ) 10. § (1) és (3) bekezdései értelmében önálló képviselői indítványt (továbbiakban: indítvány) a képviselő-testület bármely tagja jogosult a polgármesternél az ülés napját megelőzően legalább 10 nappal írásban beterjeszteni. Az indítvány az SZMSZ-ben foglalt előírásoknak megfelel.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) 81. § (3) bekezdés e) pontja értelmében:

„(3) A jegyző (…)

e) jelzi a képviselő-testületnek, a képviselő-testület szervének és a polgármesternek, ha a döntésük, működésük jogszabálysértő;”

Az indítványban foglaltak ennek megfelelően jogszerűségi szempontból is megvizsgálásra kerültek és az Mötv. hivatkozott szakasza alapján a jegyző az alábbi jogszabálysértő rendelkezésekre hívja fel a Tisztelt Képviselő-testület figyelmét:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Köznevelési törvény) 83. § (2) bekezdése meghatározza a köznevelési intézmény fenntartójának hatáskörét, amely szerint:

(A jogszabályi felsorolások esetén kizárólag a jelen ügyben relevánsak kerülnek idézésre.)

„(2) A fenntartó (…)

*e) **ellenőrizheti** a köznevelési intézmény gazdálkodását, működésének törvényességét, hatékonyságát, a szakmai munka eredményességét, nevelési-oktatási intézményben továbbá a gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységet, a tanuló- és gyermekbaleset megelőzése érdekében tett intézkedéseket, (…)*

*g) **jóváhagyja** a köznevelési intézmény pedagógus-továbbképzési intézményi programját, tantárgyfelosztását, és az **e törvényben meghatározott módon egyetértési jogot gyakorol** az intézmény SZMSZ-e, pedagógiai programja, éves munkaterve tekintetében,*

*h) **értékeli** a nevelési-oktatási intézmény pedagógiai programjában meghatározott feladatok végrehajtását, a pedagógiai-szakmai munka eredményességét,*

*i) **ellenőrzi** a házirendet,*

*j) **dönt** a nevelési-oktatási intézmény munkáját átfogó elemzések, értékelések, beszámolók elfogadásáról.”*

Az idézett jogszabályhely meghatározza azon ügyköröket, amikor a fenntartó döntési, ellenőrzési, értékelési, jóváhagyási vagy egyetértési jogkörrel rendelkezik. A fenntartó a hatáskörét kizárólag a jogszabály által meghatározott keretek között gyakorolhatja, azon túl nem terjeszkedhet.

A Köznevelési törvényhez kapcsolódó nagykommentár szerint: *„**A Köznev. tv. szabályai azok, amelyek alapján el lehet, el kell dönteni, hogy meghatározott ügyekben hol a döntéshozatal joga és kötelezettsége**. A köznevelési intézmény működésének kereteit a fenntartó által hozott döntések adják meg. **A fenntartói döntések** a köznevelés rendszerének működését meghatározó **jogszabályok figyelembevételével születhetnek meg**. A köznevelési intézmény vezetői pedig a jogszabályok és a fenntartó által meghozott döntések alapján látják el a köznevelési intézmények vezetését.”*

A Köznevelési törvény 69. § (1) - (3) bekezdéseiben foglaltak szerint:

„(1) A köznevelési intézmény igazgatója

*a) **felel az intézmény szakszerű és törvényes működéséért**, fenntartó által rendelkezésre bocsátott eszközök tőle elvárható gondossággal való kezeléséért – önálló költségvetéssel nem rendelkező intézmény kivételével – az intézmény gazdálkodásáért, (…)*

*(2) **A nevelési-oktatási intézmény igazgatója felel***

*a) **a pedagógiai munkáért, (…)***

*f) **a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok megszervezéséért és ellátásáért,** a gyermekvédelmi jelzőrendszernek a köznevelési intézményhez kapcsolódó feladatai koordinálásáért,*

*g) **a nevelő és oktató munka egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséért, (…)***

*k) **a pedagógus etika normáinak betartásáért és betartatásáért**.”*

(3) A köznevelési intézmény igazgatója a pedagógiai munkáért való felelőssége körében szakmai ellenőrzést indíthat az intézményben végzett nevelő és oktató munka, egyes alkalmazott munkája színvonalának külső szakértővel történő értékelése céljából.”

A Köznevelési törvény hivatkozott bekezdései értelmében tehát az intézmény igazgatója felel többek között a pedagógiai munkáért, az intézmény törvényes működéséért, a nevelő és oktató munka egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséért, a pedagógus etika normáinak betartásáért és betartatásáért. E feladatai ellátása során az igazgató nem utasítható, a fenntartó utasítási joggal nem, kizárólag a Köznevelési törvény 83. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörrel rendelkezik. Az igazgató természetesen a jogszabályok által meghatározott keretek között köteles ellátni a feladatát.

A Köznevelési törvény - indítványozó által is idézett - 9/A. § (1) bekezdése alapján: *„(1) A nevelési-oktatási intézmény saját pedagógus-munkakörben foglalkoztatott alkalmazottján és az intézményben iskola-egészségügyi szolgálatot ellátó szakemberen és az intézménnyel kötött együttműködési megállapodással rendelkező állami szerven kívül más személy vagy szervezet tanórai vagy egyéb, tanulók részére tartott foglalkozás keretében szexuális kultúrával, nemi élettel, nemi irányultsággal, szexuális fejlődéssel, a kábítószer fogyasztás káros hatásaival, az internet veszélyeivel és egyéb testi és szellemi egészségfejlesztéssel kapcsolatos foglalkozást csak akkor tarthat, ha jogszabályban kijelölt szerv nyilvántartásba vette.”*

Ennek értelmében tehát, ahogy ezt a Köznevelési törvény kommentárja is kimondja: *„az intézmény **pedagógus-munkakörben foglalkoztatott alkalmazottja, iskola-egészségügyi szolgálatot ellátó szakembere és az intézménnyel kötött együttműködési megállapodással rendelkező állami szerv nyilvántartási-adminisztratív kötelezettség nélkül tarthat** a szexuális kultúrával, nemi élettel, nemi irányultsággal, szexuális fejlődéssel, a kábítószer-fogyasztás káros hatásaival, az internet veszélyeivel és egyéb testi és szellemi egészségfejlesztéssel kapcsolatos foglalkozást. Mindenki más azonban csak akkor, ha programját a miniszter állami nyilvántartásba vette.”* E feladatuk ellátása során természetesen az itt megjelölt személyek is kötve vannak a jogszabályok által meghatározott szigorú jogszabályi keretekhez.

Az indítványozó által részben hivatkozott, a Köznevelési törvény 9. § (12) bekezdése alapján: *„A tanulók részére a szexuális kultúráról, a nemi életről, a nemi irányultságról, valamint a szexuális fejlődésről szóló foglalkozás megtartása során különösen figyelemmel kell lenni az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésében foglaltakra.* ***Tilos az olyan foglalkozás, amely a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 6/A. §-ába ütközik****."*

A Köznevelési törvény és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) tehát egymással, az Alaptörvénnyel és más jogszabályokkal is összhangban biztosítja a gyermekek jogainak védelmét, amely kiterjed az indítvány által érintett tárgykörre is. A Gyvt. 2026. október 24. napjával módosított 6/A. §-ához fűzött indokolás alapján *„a Gyvt. 6/A. §-ának módosítása a pornográf és életkornak nem megfelelő szexuális tartalmakra, a gyermekek szexuális kizsákmányolására, szexuális erőszakra, a szexuális célú manipulációra vagy erre irányuló kapcsolatfelvételre, valamint más, a gyermek fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására alkalmas tartalmakra koncentrál,* ***a gyermek életkorának és fejlettségi szintjének, valamint a tartalom jellegének és megjelenítési körülményeinek figyelembevétele mellett****. A technológiasemleges megfogalmazás biztosítja, hogy a védelem a digitális környezetben is érvényesüljön."* Az indítványban megjelölt tárgykör központi jogszabályok által szabályozott.

A Képviselő Úr által hivatkozott, a Köznevelési törvény 83. § (2) bekezdés g) pontja szerinti *„egyetértési jogot gyakorol az intézmény SZMSZ-e, pedagógiai programja, éves munkaterve tekintetében"* fordulatban az egyetértési jog kizárólag azt foglalja magában a Köznevelési törvény 40. § (1) bekezdése értelmében, hogy *„****ha jogszabály a fenntartói irányítás körébe tartozó valamely döntés meghozatalá****t előzetes vélemény,* ***egyetértés****, szakvélemény* ***beszerzéséhez köti, az ennek elmulasztásával hozott döntést a sérelmet szenvedett fél és az, akinek a megtámadáshoz törvényes érdeke fűződik közigazgatási perben megtámadhatja."***

Ez tehát azt jelenti, hogy aki egyetértési joggal rendelkezik, annak az egyetértése nélkül érvényes határozat nem hozható és a döntés megtámadható, azonban a fogalom ennél tágabb jogkört nem foglal magában. Emellett maga a hivatkozott 83. § (2) bekezdés g) pont is rögzíti, hogy a fenntartó *„az e törvényben meghatározott módon"* gyakorolhatja az egyetértési jogát, amelynek korlátja többek között a Köznevelési törvény 85. § (4) bekezdése, amely szerint *„a fenntartó kötelezettségeinek teljesítése, jogainak gyakorlása* ***nem sértheti*** *a nevelési-oktatási intézmény* ***szakmai önállóságát****, az intézmény* ***szakmai döntési hatásköreit****, a köznevelési intézmény* ***igazgatójának*** *munkáltatói jogait,* ***döntési jogosítványait****, beleértve a gazdasági vezető feletti munkáltatói jogokat."* A Köznevelési törvény 2026. augusztus 20. napjától hatályos 26. § (1) bekezdése értelmében a fenntartó *„egyetértési jogot gyakorol a pedagógiai program azon elemei tekintetében, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul"*, tehát egyetértési jogának fontos korlátját jelenti, hogy a pedagógiai programnak kizárólag azon elemei tekintetében rendelkezik egyetértési joggal, amelyből a fenntartóra többletkötelezettség hárul.

Mindezek mellett az indítványban előterjesztett határozati javaslatban megfogalmazott *„felhívja"* és *„tartsák távol magukat"* fordulatok nem javaslatot tartalmaznak, hanem felhívást (utasítást) arra vonatkozóan, hogy az intézményvezetők egy bizonyos magatartástól *„tartsák távol az általuk vezetett intézményt"*. Fontos továbbá kiemelni, hogy e tárgyban a képviselő-testület még javaslattételi joggal sem rendelkezik. A Képviselő Úr által leírtakkal ellentétben a fenntartó nem köteles, de még csak joga sincsen a kérdésben határozatot hozni.

A fentiek értelmében az indítványban foglaltakról nincsen jogszerű lehetőség határozatot hozni, a képviselő-testület a jogszabályokban biztosított hatáskörein túl nem terjeszkedhet, kizárólag olyan kérdésekben hozhat döntést, amelyekben arra jogszabályi keretek között felhatalmazással rendelkezik.

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérem az indítványban foglaltak jelen törvényességi jelzésnek figyelembevételével történő megvitatását és a jegyzői jogszerűségi észrevételben foglaltakra tekintettel javaslom annak elutasítását.

Oroszlány, 2026. november 13.

dr. Tomayer Tamás
jegyző